

Når desinformasjon sprer seg – må demokratiet svare

Vedtatt av SVs landsstyre 6. juni 2026.

I en fragmentert mediehverdag med algoritmebaserte plattformer og uklare avsendere, viskes grensene mellom dokumentert og udokumentert informasjon ofte ut. Det kan være vanskelig å skille mellom reelle nyheter og desinformasjon. Tilliten mellom mennesker, institusjoner og myndigheter svekkes, noe som påvirker det offentlige ordskiftet. I verste fall blir viktige samfunnsbeslutninger fattet på feilaktig grunnlag. Samtidig blir samfunnsdebatten stadig mer polarisert. Det har blitt hverdagskost at demokratisk valgte statsledere bevisst fremsetter løgner og feilinformasjon.

Et velfungerende demokrati forutsetter et åpent ordskifte basert på fakta og gjensidig respekt. Det gjøres allerede mye for å underbygge dette, blant annet med fokus på kildekritikk og uenighetsfellesskap i norsk skole. Samtidig er det viktigere enn på lenge at det tas flere grep som sikrer en offentlig samtale preget av kunnskap og tillit. Tiltakene må både bidra til å redusere spredningen av desinformasjon og styrke den faktabaserte journalistikken.

De viktigste debattarenaene er idag kontrollert av en håndfull mektig private tekstselskaper, som har stor innflytelse over de ytringene som belønnes av deres algoritmer. Dette gjør samfunnsdebatten sårbare og samler makten til å avgjøre hva offentligheten ser og diskuterer hos noen få. For å reduseres denne makten bør de store bedriftene innenfor sosiale medier splittes opp for å redusere deres evne til å påvirke samfunnsdebatten.

Vi vil aldri bli kvitt desinformasjon helt, men vi må ta konkrete grep som bidrar til en offentlig samtale som i størst mulig grad er basert på fakta og tillit. SV mener kampen mot desinformasjon må bygges på noen hovedgrep:

- **Begrense algoritmestyrte spredning og ansvarliggjøre sosiale medier for innhold de aktivt fremmer.** Plattformene må på samme måte som tradisjonelle medier holdes ansvarlig for det innholdet deres algoritmer aktivt prioriterer å spre. Samtidig må algoritmene sikre at brukerne eksponeres for et mangfold av kilder og perspektiver, for å styrke kvaliteten og tilliten i den offentlige samtalen.
- **Styrke mediemangfoldet og de redaktørstyrte mediene.** En sterk og uavhengig presse er avgjørende for å hegne om demokratiet. Derfor må pressestøtten økes og momsfrataket må gjøres plattformnøytralt, slik at den gjelder for både papir og digitale medier. I tillegg bør det etableres en egen tilskuddsordning for unge lesere. Dette kan finansiere ved å gebyrlegge annonser i sosiale medier.
- **Reklame som kan forveksles med nyhets- eller faktastoff, må merkes tydelig.** Skillet mellom redaksjonelt innhold og reklame er avgjørende. I dag kan enkelte typer annonsørinnhold lett forveksles med journalistikk. Det undergraver tilliten til mediene og øker risikoen for spredning av

desinformasjon. Derfor bør lovverket endres slik at det ikke lenger er tillatt med innholdsmarkedsføring som ligner journalistikk, deriblant såkalte «native ads».